

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności – w podziale na komponenty, reformy i inwestycje
(kwoty w ostatniej kolumnie tabeli w kolorze czarnym oznaczają finansowanie za pomocą dotacji, a czerwonym – za pomocą pożyczek)

Cel szczegółowy komponentu	Reformy	Cel reformy	Inwestycje	Cel inwestycji	Kwota (mln EUR)
Komponent A - Odporność i konkurencyjność gospodarki					
A1. Ograniczenie wpływu COVID-19 i skutków spowodowanego przez niego kryzysu na przedsiębiorstwa	A1.1. Reforma ram fiskalnych	Celem ogólnym reformy ram fiskalnych jest wprowadzenie systemu budżetowego wspierającego osiągnięcie celów strategicznych i priorytetów rozwojowych w perspektywie wieloletniej oraz objęcie zakresem SRW większej liczby jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych (państwowych funduszy celowych). Przewidywane efekty reformy ram fiskalnych zakładają zwiększenie transparentności oraz efektywności wydatków publicznych.	Brak powiązanych inwestycji		-
	A1.2. Dalsze ograniczenia obciążeń regulacyjnych i administracyjnych	Odbudowa oraz zwiększenie długotrwałej odporności na zjawiska kryzysowe przedsiębiorstw, w szczególności funkcjonujących na obszarach uwarunkowanych przyrodniczo lub o niezdywersyfikowanym profilu gospodarczym.	A1.2.1. Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności	Zmiana/rozszerzenie profilu działalności podmiotów z sektorów najbardziej poszkodowanych w wyniku pandemii COVID-19	500
			A1.2.2. Wsparcie przygotowania terenów inwestycyjnych pod potrzeby inwestycji o kluczowym znaczeniu dla gospodarki	Kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych	300
	A1.3 Reforma planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wypracowanie reformy planowania przestrzennego oraz wdrożenie jej podstawowych założeń	A1.3.1. Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Przyjęcie przez większość gmin planów ogólnych do połowy 2026 roku.	200
	A1.4. Reforma na rzecz poprawienia warunków konkurencyjności i ochrony producentów/konsumentów w sektorze rolnym	Reforma na rzecz poprawienia warunków konkurencyjności i ochrony producentów/konsumentów w sektorze rolnym Wzmocnienie pozycji producenta w łańcuchu dostaw żywności poprzez przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom i zwiększenie przejrzystości rynku	A1.4.1. Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu	Zwiększenie odporności podmiotów łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych, w tym MŚP, na kryzysy oraz wzmocnienie krótkich łańcuchów dostaw żywności i systemu redystrybucji żywności. Zwiększenie konkurencyjności gospodarstw rolnych przez wdrożenie i upowszechnienie innowacyjnych rozwiązań z zakresu rolnictwa 4.0.	1267

Cel szczegółowy komponentu	Reformy	Cel reformy	Inwestycje	Cel inwestycji	Kwota (mln EUR)
	A1.5 Zwiększenie jakości stanowienia prawa oraz rozwój partnerstwa z organizacjami społecznymi	Głównym celem reformy procesu stanowienia prawa jest podniesienie sprawności Państwa i instytucji publicznych oraz partnerska współpraca z organizacjami społecznymi poprzez stabilne otoczenie regulacyjne oraz zaangażowanie partnerów społecznych w proces kształtowania polityki w tym zwiększenie stabilności funkcjonowania instytucji publicznych.	Brak powiązanych inwestycji		-
A2. Rozwój narodowego systemu innowacji: wzmocnienie koordynacji, stymulowanie potencjału innowacyjnego oraz współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami i organizacjami badawczymi, w tym w zakresie technologii środowiskowych	A2.1. Przyspieszenie procesów robotyzacji i cyfryzacji i innowacji	Wzmocnienie popytu na wiedzę i innowacje oraz efektywnego ich wdrażania w przedsiębiorstwach, w szczególności w sektorach istotnych dla innowacyjności polskiej gospodarki (cyfrowa gospodarka)	A2.1.1. Inwestycje wspierające robotyzację i innowacje w przedsiębiorstwach	Zapewnienie odpowiedniego poziomu cyfryzacji i robotyzacji dużych przedsiębiorstw w celu wzrostu ich produktywności, poprawy warunków pracy i bezpieczeństwa oraz umożliwieniu transformacji w kierunku Przemysłu 4.0.	450
	A2.2. Stworzenie warunków do przejścia na model gospodarki o obiegu zamkniętym GOZ		A2.2.1. Inwestycje we wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z GOZ	Ułatwienie transformacji przedsiębiorstw w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ) poprzez wsparcie projektów wpisujących się w regulację unijną (CEAP 2020) i krajową („Mapa drogowa transformacji w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego”).	162
	A2.3. Zapewnienie instytucjonalnych i prawnych podstawy rozwoju BSP	Dostosowanie regulacyjne instytucji lotniczych do wyzwań związanych z rozwojem obszaru BSP, stworzenie warunków do funkcjonowania sprawnego, będącego elementem unijnego, ekosystemu obszaru BSP wspierającego wdrażanie technologii BSP i zrównoważony rozwój obszaru BSP.	A2.3.1. Rozbudowa i wyposażenie centrów kompetencji (specjalistyczne ośrodki szkoleniowe, wsparcia wdrożeń, centra monitorowania) oraz infrastruktura do zarządzania ruchem bezzałogowych statków powietrznych	Stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju zastosowań bezzałogowych statków powietrznych i ich efektywnego wykorzystania w gospodarce. Rozwój zastosowań bezzałogowych statków powietrznych poprzez inwestycje.	164
	A2.4. Wzmocnienie mechanizmów współpracy pomiędzy sektorem nauki oraz przemysłem	Zapewnienie efektywnego transferu wiedzy i innowacji do gospodarki, w tym w zakresie cyfryzacji i zielonej gospodarki	A2.4.1. Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego	Zwiększenie podaży wiedzy i innowacji w gospodarce dzięki dostępności nowoczesnej infrastruktury badawczej poprzez zapewnienie jej nowoczesności technologicznej oraz zdolność prowadzenia badań szczególnie w obszarach kluczowych (zdrowia, cyfryzacji, bezpieczeństwa żywności, odporności na zmiany klimatu, zielonej gospodarki, inteligentnej mobilności – w zakresie m.in. czystych technologii węglowych, nanotechnologii, technologii jądrowej, inżynierii biomedycznej, zarządzania energią, paliw alternatywnych czy sektora żywnościowego.	490

Cel szczegółowy komponentu	Reformy	Cel reformy	Inwestycje	Cel inwestycji	Kwota (mln EUR)
	A2.5. Wzmacnianie potencjału instytucji kultury do współpracy z sektorem nauki i przedsiębiorstwami	Celem reformy jest stworzenie uwarunkowań dla dynamicznego rozwoju przemysłów kreatywnych, jako ważnego czynnika wzmacniającego innowacyjność gospodarki.	A2.5.1. Inwestycje na rzecz utworzenia modelowego centrum wspierania przemysłów kreatywnych (modernizacja budynku, wyposażenie, szkolenia)	Utworzenie modelowego centrum wsparcia przemysłów kreatywnych, ze szczególnym uwzględnieniem designu i architektury, współdziałającego z sektorem nauki i przedsiębiorcami, w celu rozwoju sektora PKK i wprowadzania do gospodarki innowacyjnych rozwiązań.	95
	A2.6. Zwiększenie wykorzystania danych satelitarnych na potrzeby gospodarki i Państwa	Zbudowanie systemu optymalnych narzędzi dla inwestycji, wsparcia doradczego, finansowego i edukacyjnego w szeroko rozumianym sektorze kosmicznym (przemysł, nauka administracja).	A2.6.1. Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne	Wzrost wykorzystania danych satelitarnych na potrzeby państwa i gospodarki, co wpłynie na poprawę w zakresie zarządzania krajem (decyzje oparte na bardziej konkretnych i aktualnych informacjach), transformację cyfrową administracji oraz utworzenie popytu na produkty związane z obserwacją Ziemi, a w tym z Programem Copernicus. Budowa kompetencji polskich podmiotów naukowych i przemysłowych w zakresie udziału w realizacji kompletnych programów kosmicznych opartych na platformach satelitarnych klasy mikro, w tym rozwoju technologii, budowie niezbędnego sprzętu i integracji do poziomu misji, co przyczyni do wzrostu innowacyjności sektora oraz bezpieczeństwa państwa.	150
A3. Doskonalenie systemu edukacji, mechanizmów uczenia się przez całe życie w kierunku lepszego dopasowania do potrzeb nowoczesnej gospodarki, wzrostu innowacyjności, zwiększania transferu nowych technologii oraz zielonej transformacji	A3.1. Kadry dla nowoczesnej gospodarki - poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy w związku z wdrażaniem nowych technologii w gospodarce oraz zieloną i cyfrową transformacją	Przygotowanie kadr na potrzeby nowoczesnej gospodarki oraz funkcjonowania w sytuacjach kryzysowych	A.3.1.1. Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Zapewnienie przestrzeni dla skutecznej współpracy szkół, w tym zawodowych, uczelni, pracodawców, ośrodków badawczo-rozwojowych i innych instytucji otoczenia gospodarczego oraz promocja szkolnictwa zawodowego.	400
A4. Zwiększenie dopasowania strukturalnego, efektywności i odporności kryzysowej rynku pracy	A4.1. Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy	Zwiększenie potencjału instytucji rynku pracy, w tym publicznych służb zatrudnienia na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym	A4.1.1. Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy	Wzmocnienie potencjału PSZ do wspierania funkcjonowania rynku pracy, m.in. w zakresie aktywizacji zawodowej i procedur dopuszczania cudzoziemców do rynku pracy, poprzez digitalizację usług i narzędzi, opracowanie nowych standardów usług, zwiększenie potencjału kadr PSZ oraz zapewnienie informacji o nowych usługach oferowanych przez PSZ także dla grup społecznych dotychczas w niewielkim stopniu korzystających z ich wsparcia.	52
	A4.2. Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3	Wzrost aktywności zawodowej rodziców poprzez zwiększenie dostępności terytorialnej instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów).	A4.2.1 Wsparcie programów dofinansowania miejsc opieki nad dziećmi 0-3 lat (żłobki, kluby dziecięce i dzienni opiekuni) w ramach MALUCH+	Zwiększenie dostępności do miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez dofinansowanie kosztów budowy lub remontu budynków, w których realizowana będzie opieka.	381

Cel szczegółowy komponentu	Reformy	Cel reformy	Inwestycje	Cel inwestycji	Kwota (mln EUR)
	A4.3. Wdrożenie ram prawnych dla rozwoju ekonomii społecznej	Wzmocnienie aktywizacji zawodowej osób oddalonych od rynku pracy i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wsparcie procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych oraz zielonej transformacji poprzez rozwój podmiotów ekonomii społecznej.	A4.3.1 Programy wsparcia inwestycyjnego umożliwiające w szczególności restrukturyzację, rozwój działalności, zwiększenie udziału w realizacji usług społecznych, podniesienie jakości reintegracji w podmiotach ekonomii społecznej	Umożliwienie podmiotom ekonomii społecznej, a w szczególności przedsiębiorstwom społecznym dostosowania się do zmian zachodzących na rynku i zaferowanie im instrumentów pozwalających na rozwój ich działalności w sektorach kluczowych z punktu widzenia realizacji polityki społecznej.	45
	A4.4. Uelastycznienie form zatrudnienia, w tym wprowadzenie pracy zdalnej	Wprowadzenie do przepisów Kodeksu pracy na stałe instytucji pracy zdalnej oraz doskonalenie elastycznych formy organizacji czasu pracy.	A4.4.1. Inwestycje związane z wyposażeniem pracowników/przedsiębiorstw umożliwiającym pracę zdalną	Przystosowanie pracowników/przedsiębiorstw do zmian zachodzących w nowoczesnej gospodarce	44
	A4.5. Rozwiązania na rzecz dłuższego pozostawania na rynku pracy osób w wieku średnim i starszych (50+)	Zwiększenie zdolności i motywacji pracowników do pozostawania na rynku pracy po osiągnięciu wieku emerytalnego.	Brak przypisanej inwestycji		-
Komponent B - Zielona energia i zmniejszenie energochłonności					
B1. Poprawa efektywności energetycznej gospodarki	B1.1. Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Redukcja emisji gazów cieplarnianych, bardziej racjonalne wykorzystanie energii oraz poprawa jakości powietrza dzięki poprawie efektywności energetycznej wybranych sektorów gospodarki i zastosowaniu niskoemisyjnych źródeł energii. Przyspieszenie procesu mającego na celu eliminację głównych źródeł zanieczyszczeń przyczyniających się do występowania zjawiska smogu.	B1.1.1. Inwestycje w źródła ciepła (chłodu) w systemach ciepłowniczych	Zoptymalizowanie gospodarki ciepłno-energetycznej z wykorzystaniem dostępnych nowoczesnych technologii	300
			B1.1.2. Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych.	Zmniejszenie negatywnego wpływu, jakie gospodarstwa domowe wywierają na środowisko poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków jedno- i wielorodzinnych i upowszechnianie niskoemisyjnych źródeł energii.	3201
			B1.1.3. Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół	Identyfikacja placówek oświatowych o niskiej efektywności energetycznej i wsparcie ich w działaniach dotyczących energetycznej modernizacji budynków	290
			B1.1.4. Wsparcie dla zwiększenia efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej	Identyfikacja budynków zajmowanych przez biblioteki i domy kultury, charakteryzujących się niską efektywnością energetyczną i ich wsparcie w działaniach dotyczących przeprowadzania kompleksowej, głębokiej modernizacji energetycznej. Zwiększenie efektywności energetycznej oraz zmniejszenie zanieczyszczeń poprzez termomodernizację wybranych budynków bibliotek i domów kultury z terenu całego kraju	67
	B1.2 Ułatwienie realizacji obowiązku oszczędności energii dla przedsiębiorstw energetycznych	Rozszerzenie możliwości pozyskania białych certyfikatów w ramach prostych przedsięwzięć niewymagających procedury audytu efektywności energetycznej. Uzupełnienie ram prawnych o element	B1.2.1 Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych	Ograniczenie konsumpcji energii końcowej oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych poprzez zwiększanie efektywności energetycznej procesów przemysłowo-produkcyjnych przedsiębiorstw, obniżenie emisyjności przedsiębiorstw przemysłowych, w tym, przedsiębiorstw sektora energetycznego, wzrost udziału niskoemisyjnych źródeł wytwarzania energii w	300

Cel szczegółowy komponentu	Reformy	Cel reformy	Inwestycje	Cel inwestycji	Kwota (mln EUR)
		dedykowany dla odbiorców indywidualnych, co jest rozwiązaniem zgodnym z duchem dyrektywy 2018/2002/UE, która nakłada na podmioty zobowiązane obowiązek realizacji oszczędności energii u odbiorców końcowych bez ich różnicowania czy dyskryminowania którejkolwiek z grup.		przedsiębiorstwach poprzez inwestycje w OZE oraz niskoemisyjne i wydajne wykorzystanie wytworzonej energii.	
B2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	B2.1. Poprawa warunków dla rozwoju technologii wodorowych oraz innych gazów zdekarbonizowanych	Rozwój rynku odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru i innych paliw alternatywnych oraz ich wykorzystania na rzecz osiągnięcia neutralności klimatycznej i wzmocnienia konkurencyjności polskiej gospodarki.	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Stworzenie polskiej gałęzi gospodarki wodorowej oraz wzrost wykorzystania odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru.	800
	B2.2. Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Poprawa otoczenia regulacyjnego w zakresie energetyki rozproszonej i prosumenckiej, rozwój łańcucha dostaw dla morskiej energetyki wiatrowej, wdrażanie systemów zarządzania energią, wzrost mocy zainstalowanej odnawialnych źródeł energii a także wzrost udziału energii pochodzącej z OZE miksie energetycznym. Wprowadzenie przepisów w formie aktu wykonawczego budującego dłuższą perspektywę określania planów w zakresie ilości i wartości energii elektrycznej, która będzie mogła otrzymać dodatkowe środki w systemie wsparcia OZE.	B2.2.1. Rozwój sieci przesyłowych, inteligenta infrastruktura elektroenergetyczna	Celem rozbudowy przesyłowej infrastruktury elektroenergetycznej jest umożliwienie odbioru mocy z odnawialnych źródeł energii z północy Polski (w tym z morskich farm wiatrowych - MFW) oraz dalsza cyfryzacja („usmartwienie”) infrastruktury elektroenergetycznej, co realizowane będzie głównie przez rozbudowę systemu monitorowania jakości energii elektrycznej oraz wdrożenie Operatora Informacji Rynku Energii (OIRE).	300
		B2.2.2. Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne	Rozwój lokalnych odnawialnych źródeł energii realizowanych przez społeczności energetyczne (w tym klastry energii, spółdzielnie energetyczne oraz inne społeczności energetyczne wynikające z wdrożenia Dyrektywy RED II), grupowo działających prosumentów (prosument zbiorowy i wirtualny) ze szczególnym uwzględnieniem roli JST (w szczególności gminy i związki gmin) tworzących tego typu lokalne społeczności i wspólnoty energetyczne.	97	
		B2.2.3 Budowa infrastruktury terminalowej offshore	Wsparcie rozwoju morskiej energetyki wiatrowej, z uwzględnieniem stworzenia odpowiedniego zaplecza portowego offshore w Polsce, zarówno w zakresie instalacji, jak i serwisu morskich farm wiatrowych.	437	

Cel szczegółowy komponentu	Reformy	Cel reformy	Inwestycje	Cel inwestycji	Kwota (mIn EUR)
	B2.3. Wsparcie inwestycji morskich farm wiatrowych	<p>Stworzenie przepisów gwarantujących efektywne wdrożenie i w dalszym kroku rozwój morskiej energetyki wiatrowej, poprzez stworzenie warunków niezbędnych dla uruchomienia I i II fazy systemu wsparcia. Ponadto, jednolite wymagania techniczne dla zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy z morskiej farmy wiatrowej oraz dla elementów stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na morzu zapewnią bezpieczeństwo konstrukcji oraz użytkowania tych urządzeń, ustalając minimalne, jednolite wymagania w tym zakresie. W perspektywie pozwoli to również na lepsze planowanie rozwoju sieci elektroenergetycznej na morzu, co jest zgodne z Komunikatem Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – „Strategia UE mająca na celu wykorzystanie potencjału energii z morskich źródeł odnawialnych na rzecz neutralnej dla klimatu przyszłości”.</p>	B2.3.1. Budowa morskich farm wiatrowych	<p>Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i CO2 do atmosfery przy produkcji energii poprzez wzrost udziału w miksie energetycznym, niskoemisyjnych źródeł wytwarzania energii, pochodzącej z Morskich Farm Wiatrowych, a tym samym, zastępowanie wycofywanych wysokoemisyjnych źródeł wytwórczych, energią z OZE produkowaną z offshore. Program budowy Morskich Farm Wiatrowych istotnie przyczyni się do wzrostu produkcji czystej energii elektrycznej i udziału (OZE) w finalnym zużyciu energii brutto w Polsce.</p>	3250
	B2.4. Ramy prawne dla rozwoju magazynów energii	<p>Ustanowienie ram prawnych znoszących istniejące bariery prawne, umożliwiających rozwój technologii magazynowania. Celem jest stworzenia stabilnego otoczenia prawnego dla prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie magazynowania.</p>	B2.4.1. Magazyny energii	<p>Zapewnienie ciągłości dostaw do odbiorców i zwiększenie efektywności wykorzystania źródeł OZE poprzez inwestycje w technologie ułatwiające bilansowanie energii elektrycznej w systemie elektroenergetycznym. Alternatywą dla generacji dużej skali, stosowanych jako swoisty back-up dla dużych mocy z energetyki wiatrowej, są elektrownie szczytowo-pompowe, które w sposób płynny i szybki mogą przejść z fazy magazynowania do fazy generacji. Na poziomie pojedynczego konsumenta/prosumenta zapewnienie stabilności dostaw na poziomie lokalnym może być uzupełnione przez magazynowanie energii w przydomowych magazynach energii elektrycznej.</p>	200

Cel szczegółowy komponentu	Reformy	Cel reformy	Inwestycje	Cel inwestycji	Kwota (mln EUR)
B3. Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczenie degradacji środowiska	B3.1. Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na terenach wiejskich	Bardziej trafne dopasowanie zakresu interwencji infrastrukturalnych wod.-kan. do zróżnicowanego poziomu rozwoju obszarów wiejskich w Polsce oraz tworzenie klimatu inwestycyjnego dla realizacji przedsięwzięć dotyczących retencjonowania wody, jak i zatrzymywania jej odpływu na terenach rolnych.	B3.1.1. Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich	Zwiększenie dostępności do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na obszarach wiejskich, gdzie odnotowuje się jej największe deficyty. Podniesienia standardu jakości życia na obszarach wiejskich dzięki rozwojowi infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.	204
	B3.2. Wsparcie naprawy stanu środowiska i zabezpieczenia przed substancjami niebezpiecznymi	Ograniczanie negatywnego wpływu na środowisko wielkoobszarowych terenów zdegradowanych oraz umożliwienie skoordynowanej neutralizacji zagrożeń znajdujących się w polskich obszarach morskich.	B3.2.1. Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego	Priorytetem reformy jest przede wszystkim usunięcie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi jakie stwarzają wielkoobszarowe tereny przemysłowe, minimalizacja ich negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz odzyskanie tych terenów do ponownego wykorzystania poprzez nadanie im nowych funkcji. Program odpowiada także na zagrożenia wynikające z występowania zanieczyszczeń i materiałów niebezpiecznych w polskich obszarach morskich, które w perspektywie nadchodzących lat mogą zostać w niekontrolowany sposób uwolnione do środowiska i spowodować znaczne szkody.	200
	B3.3. Wsparcie dla zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi w rolnictwie i na obszarach wiejskich	Poprawa warunków dla inwestycji na obszarach wiejskich w zakresie poprawy gospodarowania wodą oraz efektywności wykorzystania jej zasobów.	B3.3.1. Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich	Celem projektu jest wsparcie inwestycji na obszarach wiejskich w zakresie poprawy gospodarowania wodą oraz efektywności wykorzystania jej zasobów. Ponadto w ramach projektu przewiduje się poprawę zarządzania gospodarką wodną przy zaangażowaniu Lokalnych Partnerstw ds. Wody działających na poziomie powiatów.	667
	B3.4. Odbudowa możliwości inwestycyjnych miast ukierunkowana na zieloną transformację	Celem podejmowanych działań jest wsparcie odbudowy zdolności inwestycyjnej miast przy równoczesnym nadaniu priorytetu inwestycjom służącym adaptacji i mitygacji zmian klimatu oraz – patrząc szerzej – zielonej transformacji zgodnie z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu. Finansowane z nowoutworzonego Funduszu Zielonej Transformacji Miast projekty – w oparciu o zmianę modelu zarządzania polskimi miastami, nadającego priorytet działaniom proekologicznym – przyczynią się do pozytywnej zmiany zachowań społecznych i biznesowych, obniżając koszty	B3.4.1. Inwestycje na rzecz kompleksowej zielonej transformacji miast	Głównym celem planowanego wsparcia jest odbudowa możliwości inwestycyjnych miast ukierunkowanych na zieloną transformację zgodnie z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu.	2800
			B3.4.2. Inwestycje w zielone budownictwo wielorodzinne	Uzupełnienie bazy mieszkań przy jednoczesnym zmniejszeniu negatywnego wpływu, jaki gospodarstwa domowe wywierają na środowisko, w tym zwłaszcza na stan powietrza, poprzez zwiększenie udziału nowych, efektywnych energetycznie budynków wielorodzinnych i upowszechnienie niskoemisyjnych źródeł energii.	1200

Cel szczegółowy komponentu	Reformy	Cel reformy	Inwestycje	Cel inwestycji	Kwota (mln EUR)
		funkcjonowania JST, wpływając na ochronę i poprawę jakości środowiska oraz zdrowia mieszkańców jak również przyjazność dla klimatu.			
Komponent C - Transformacja cyfrowa					
C1. Poprawa dostępu do szybkiego Internetu	C1.1. Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej dla zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego Internetu	Ułatwienia w prowadzeniu inwestycji w zakresie sieci szerokopasmowych, które zapewnią powszechny dostęp do szybkiego Internetu	C1.1.1. Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam	Zapewnienie nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej (stacjonarnej i mobilnej) na terenie kraju oraz wsparcie jej wdrożenia	1200
	C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze	Poprawa otoczenia legislacyjnego dla szybszego wdrażania zastosowań gospodarczych, społecznych i publicznych, wykorzystujących łączność elektroniczną, w szczególności łączność w sieciach 5G	C1.2.1 Wzmocnienie potencjału komercyjnych inwestycji w nowoczesne sieci łączności elektronicznej	Poprawa dostępu inwestorów telekomunikacyjnych do finansowania zwrotnego inwestycji o komercyjnym charakterze	1400
C2. Rozwój e-usług i ich konsolidacja, tworzenie warunków dla rozwoju zastosowań przełomowych technologii cyfrowych w sektorze publicznym, gospodarce i społeczeństwie oraz usprawnienie komunikacji między instytucjami publicznymi, obywatelami i biznesem	C2.1. Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sektorze publicznym, gospodarce i w społeczeństwie	C2.1.1 E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki oraz technologie przełomowe w sektorze publicznym, gospodarce i społeczeństwie.	Zwiększenie liczby spraw możliwych do załatwienia drogą elektroniczną przy wykorzystaniu e-usług i procesów cyfrowych oraz zapewnienie modelowego systemu wsparcia zastosowań przełomowych technologii	420
			C2.1.2. Wyrównanie poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne	Zwiększenie wykorzystania rozwiązań IT w edukacji, wyrównanie poziomu wyposażenia szkół podstawowych i ponadpodstawowych w przenośny sprzęt komputerowy, oprogramowanie i pracownie multimedialne.	550
			C2.1.3. E-kompetencje	Podniesienie kompetencji cyfrowych pracowników administracji publicznej, osób wykluczonych cyfrowo, nauczycieli oraz uczniów i rodziców, wspomagających prace i naukę zdalną, a także stworzenie sieci liderów rozwoju cyfrowego,	184
	C2.2. Reforma podstaw cyfryzacji systemu oświaty i wychowania	Wytyczenie kierunków oraz określenie narzędzi dla kompleksowej, cyfrowej transformacji systemu oświaty.	C2.2.1 Inwestycje w rozwój cyfrowego otoczenia procesu wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego.	Rozwój cyfrowego wyposażenia przedszkoli i szkół w zakresie rozwiązań ICT.	700

Cel szczegółowy komponentu	Reformy	Cel reformy	Inwestycje	Cel inwestycji	Kwota (mln EUR)
C3. Wzrost bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni, zabezpieczenie infrastruktury przetwarzania danych oraz cyfryzacja infrastruktury służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	C3.1. Usprawnienie procesu zwiększenia cyberbezpieczeństwa systemów informacyjnych, wzmocnienie infrastruktury przetwarzania danych	Usunięcie przeszkód prawnych uniemożliwiających implementację rozwiązań z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa systemów informacyjnych	C3.1.1. Cyberbezpieczeństwo – CyberPL oraz infrastruktura przetwarzania danych i dostarczania usług cyfrowych	Wzmocnienie cyberodporności systemów informacyjnych (IT i OT) wykorzystywanych w podmiotach wchodzących w skład krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, jak też zapewnienie wysoce wydajnych, energooszczędnych ośrodków obliczeniowych wraz z zabezpieczeniem ciągłości działania infrastruktury krytycznej zabezpieczającej dane na potrzeby świadczenia usług publicznych. Ucyfrowienie systemu wczesnego ostrzegania i alarmowania na bazie jednostek PSP i OSP. Wyposażenie służb publicznych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w niezależną mobilną infrastrukturę. Zapewnienie niezawodnego zdalnego dostępu funkcjonariuszom Policji do baz danych.	443
Komponent D - Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia					
D1. Poprawa efektywności funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, dostępności oraz jakości świadczeń zdrowotnych, w szczególności w kluczowych obszarach ze względu na zagrożenia epidemiologiczne i choroby cywilizacyjne oraz sytuację demograficzną	D.1.1. Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych i rozwój e-zdrowia	D1.1.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Poprawa stanu infrastruktury podmiotów leczniczych w obszarach priorytetowych (w szczególności w zakresie chorób zakaźnych, onkologii, kardiologii, psychiatrii, pediatrii i innych dziedzin medycyny związanych z leczeniem dzieci, geriatry, opieki długoterminowej, chorób układu oddechowego, a także anestezjologii i intensywnej terapii, rehabilitacji).	2119
			D1.1.2. Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia	Poprawa funkcjonowania podmiotów leczniczych, zwiększenie efektywności udzielania świadczeń, jak i zapewnienie pacjentowi właściwej opieki i lepszego dostępu do informacji na temat swojego stanu zdrowia, poprzez wsparcie procesu informatyzacji sektora ochrony zdrowia.	1000
	D1.2. Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych i rozwój e-zdrowia	D1. 2.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Poprawa stanu infrastruktury podmiotów leczniczych w obszarach priorytetowych (w szczególności w zakresie chorób zakaźnych, onkologii, kardiologii, psychiatrii, pediatrii i innych dziedzin medycyny związanych z leczeniem dzieci, geriatry, opieki długoterminowej, chorób układu oddechowego, a także anestezjologii i intensywnej terapii, rehabilitacji).	150
D2. Rozwój kadr systemu ochrony zdrowia oraz wzmocnienie potencjału uczelni medycznych biorących udział w kształceniu kadr medycznych	D2.1. Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Zwiększenie potencjału uczelni medycznych, czego skutkiem będzie kształcenie większej liczby studentów wszystkich kierunków medycznych, ze szczególnym uwzględnieniem lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarek, położnych, ratowników medycznych, farmaceutów, diagnostów laboratoryjnych i fizjoterapeutów.	D2.1.1. Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych w związku ze zwiększeniem limitów przyjęć na studia medyczne	Zwiększenie liczby personelu medycznego (pielęgniarek, lekarzy i innych).	700

Cel szczegółowy komponentu	Reformy	Cel reformy	Inwestycje	Cel inwestycji	Kwota (mln EUR)
D3. Rozwój badań naukowych i sektora farmaceutycznego w odpowiedzi na wzmocnienie odporności systemu ochrony zdrowia	D3.1. Wzmocnienie zaplecza naukowego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Utworzenie odpowiedniego zaplecza naukowego, w tym infrastrukturalnego, dzięki któremu możliwe będzie zwiększenie potencjału badawczego polskich jednostek naukowych oraz przedsiębiorstw prowadzących badania w obszarze zdrowia.	D3.1.1. Inwestycje w utworzenie specjalistycznych centrów badawczych i analitycznych na potrzeby nauk medycznych	Utworzenie odpowiedniego zaplecza naukowego, w tym infrastrukturalnego, dzięki któremu możliwy będzie rozwój badań w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Usprawnienie i koordynacja przepływu informacji w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia, w tym naukowym.	273
	D3.2. Stworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju sektora leków i wyrobów medycznych	Poprawa bezpieczeństwa lekowego obywateli, wzrost dostępności leków oraz przeciwdziałanie niedoborom poprzez zapewnienie (przynajmniej częściowej) samowystarczalności Polski, zwiększającej strategiczne bezpieczeństwo państwa.	D3.2.1. Rozwój potencjału sektora leków i wyrobów medycznych – inwestycje związane z produkcją w Polsce API	Stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju produkcji API, półproduktów i leków (generycznych i biopodobnych) oraz wyrobów medycznych.	300
Komponent E - Zielona, inteligentna mobilność					
E1. Zwiększenie udziału zero i niskoemisyjnego transportu oraz przeciwdziałanie i zmniejszenie negatywnego oddziaływania transportu na środowisko	E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Wprowadzenie szerokiego uregulowania prawnego, które pozwoli na kompleksowe długoterminowe podejście do rozwoju wykorzystania paliw alternatywnych	E1.1.1. Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej	Zwiększenie potencjału przedsiębiorstw do produkcji rozwiązań zero i niskoemisyjnych	1114
			E1.1.2. Zero i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)	Zwiększenie liczby i udziału taboru autobusowego zasilanego paliwami alternatywnymi Rozwój infrastruktury ładowania/tankowania paliw alternatywnych	1131
	E1.2. Zwiększenie udziału zero i niskoemisyjnego transportu oraz przeciwdziałanie i zmniejszenie negatywnego oddziaływania transportu na środowisko.	Zapewnienie sprawnego transportu zbiorowego na obszarach miast gdzie wprowadzono strefy czystego transportu.	E1.2.1 Zero i niskoemisyjny transport zbiorowy (tramwaje).	Zwiększenie liczby nowoczesnego transportu szynowego (tramwajowego) w miastach.	200
E2 Zwiększenie dostępności transportowej, bezpieczeństwa i cyfrowych rozwiązań	E2.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego	Zwiększenie roli sektora kolejowego w systemie transportowym	E2.1.1 Linie kolejowe	Poprawa stanu infrastruktury kolejowej (liniowej i punktowej) pozwalająca na zwiększenie jej niezawodności i usprawnienie prowadzenia ruchu kolejowego, ze szczególnym uwzględnieniem linii o znaczącym udziale transportu towarowego	2392
			E2.1.2. Pasażerski tabor kolejowy (krajowy, regionalny)	Pasażerski tabor kolejowy (krajowy, regionalny) Odnowa taboru i zwiększenie komfortu podróży koleją	965
			E2.1.3. Transport intermodalny	Poprawa efektywności usług transportu intermodalnego, co pozwoli na dalsze zwiększanie udziału tego typu transportu w przewozach towarowych	175

Cel szczegółowy komponentu	Reformy	Cel reformy	Inwestycje	Cel inwestycji	Kwota (mln EUR)
	E2.2. Zwiększenie bezpieczeństwa transportu	Wprowadzenie rozwiązań minimalizujących wpływ transportu na otoczenie społeczne, poprawiających bezpieczeństwo w ruchu drogowym, kolejowym oraz innych, w tym zastosowanie rozwiązań w organizacji ruchu	E2.2.1. Bezpieczeństwo transportu	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ruchu, w szczególności jego niechronionych uczestników, jak również eliminacja ruchu tranzytowego z obszarów o zwartej zabudowie mieszkaniowej (obwodnice dróg na drogach krajowych).	700
			E2.2.2. Cyfryzacja transportu	Unowocześnienie systemu transportowego i wdrożenie cyfrowych rozwiązań poprawiających efektywność wykorzystania infrastruktury transportowej	341
	E2.3 Zwiększenie dostępności transportowej, bezpieczeństwa i cyfrowych rozwiązań	Zwiększenie roli sektora kolejowego w systemie transportowym.	E2.3.1. Pasażerski tabor kolei regionalnej.	Odnowa taboru pasażerskiego i podniesienie atrakcyjności transportowej regionów poprzez zwiększenie dostępności i komfortu podróży koleją.	500

